

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kovács Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Megyeri Szilvia ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei iránt a Szegedi Munkaügyi Bíróságnál 6.M.463/2005. szám alatt megindított és másodfokon a Csongrád Megyei Bíróság 2.Mf.20.307/2006/4. számú közbenső ítéletével elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

**í t é l e t e t :**

A Legfelsőbb Bíróság a Csongrád Megyei Bíróság 2.Mf.20.307/2006/4. számú közbenső ítéletének az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezéssel nem érintett rendelkezését nem érinti, ezt meghaladóan hatályon kívül helyezi; a Szegedi Munkaügyi Bíróság 6.M.463/2005/18. számú ítéletének fellebbezéssel érintett - a keresetet elutasító - rendelkezését, beleértve a felperest perköltségre kötelező és az eljárási illetékről rendelkező részét is, helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek  
- tizenöt nap alatt - 25.000 /huszonötezer/ forint másodfokú és felülvizsgálati együttes eljárási költséget.  
A másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

**I n d o k o l á s :**

A felperes keresetében az alperes 2004. június 24-én kelt rendkívüli felmondása jogellenességének megállapítását,

és a jogkövetkezmények alkalmazását, valamint szabadságmegváltás megfizetését kérte.

A Szegedi Munkaügyi Bíróság a megismételt eljárásban hozott 6.M.463/2005/18. számú ítéletével kötelezte az alperest 4.418 forint - kettő napra járó távolléti díj - megfizetésére, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint a felperes kőművesként dolgozott az alperesnél. A határozatlan idejű munkaviszonyát a munkáltató a 2004. június 24-én kelt rendkívüli felmondással megszüntette. Az indokolás szerint a felperes a munkából sokszor hiányzott, távolmaradására irányuló kérését mindig az utolsó pillanatban a munkakezdekodkor jelezte, és ez a magatartása a munka tervezését, szervezését nagymértékben gátolta, mert a heti programozáskor nem lehetett tudni, hogy mikor marad távol magánügyei intézése céljából. Az indokolás tartalmazta, hogy a felperes a felettese, munkatársai jelzései szerint gyakran került összetűzésbe a munkatársaival, összeférhetetlen emberként jellemezték, a munkavégzés közbeni viták gátolták a munkavégzést. Összességében a munkához (hiányzásai) és a munkatársaihoz való viszonya sok problémát okozott a társaságnak. A rendkívüli felmondás mellékletét képezte a felperes 2004. évi munkából történt távolmaradásainak kimutatása, ami feltüntette, hogy a felperes kapott-e engedélyt.

A munkaügyi bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján bizonyítottanak találta a rendkívüli felmondás indokát.

A felperes állította, hogy a rendkívüli felmondás mellékletét képező munkából történt távolmaradásokra engedélyt kapott, így a 2004. június 24-ei időpontra is. A munkaügyi bíróság megállapítása szerint több alkalommal, és ez utóbbi napon is a felperes kért, de nem kapott engedélyt az eltávozásra, és igazolatlan távolmaradásával a munkában fennakadást okozott. A tanúnyilatkozatok alátámasztották a rendkívüli felmondásnak a felperes másik kifogásolt magatartásával, a vitáival kapcsolatos indokot is.

A munkaügyi bíróság az okirati bizonyítékok és a tanúnyilatkozatok egybevetésével arra következtetett, hogy a felperes állításával ellentétben a perbeli munkaviszonya 2002. augusztus 1-én, és nem pedig július 1-én kezdődött.

A felperes fellebbezése alapján eljáró Csongrád Megyei Bíróság 2.Mf.20.307/2006/4. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezését nem érintette, a fellebbezett rendelkezését részben és akként megváltoztatta, megállapította, hogy az alperes a 2004. június 24-ei rendkívüli

felmondással jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot az eljárás folytatására és új érdemi határozat hozatalára utasította.

A másodfokú bíróság megállapítása szerint már a korábbi eljárásban bizonyítást nyert, hogy a felperes 2004. június 24-én engedély nélkül távozott a munkahelyéről, ami jelentős munkaszervezési problémát okozott, ezt a kötelezettségszegést azonban megítélése szerint a rendkívüli felmondás indokolása nem rögzítette. Álláspontja szerint az indokolás és az intézkedés melléklete csupán a felperes távolléteinek tényére utal, de arra nem, hogy ezek engedélyezettek voltak-e, vagy sem. Mindezekből a másodfokú bíróság szerint kötelezettségszegés nem következik, a munkahelyi viták és konfliktusok mint a felperes személyiségéből eredő problémák pedig nem voltak olyan súlyúak, amik a rendkívüli felmondást megalapozták volna.

Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezésére, és a munkaügyi bíróság ítéletének megfelelően - a 4.418 forint távolléti díj megfizetésén felül - a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság korábbi végzésében a rendkívüli felmondási indokok tekintetében kötelezte további bizonyításra az elsőfokú bíróságot, megállapítva a 2004. június 24-ei igazolatlan eltávozást. Ehhez képest sérelmezte, hogy a megismételt eljárásban hozott döntésében a másodfokú bíróság úgy minősítette a rendkívüli felmondást, hogy az nem tartalmazza a felperes igazolatlan távollétét. Álláspontja szerint a perben bizonyította, hogy jogszerűen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, a felperes tisztában volt a megszüntetés indokaival, és ezek az indokok fennálltak.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartását kérte. Hangsúlyozta, hogy a perben az alperes a rendkívüli felmondás indokát meg nem engedett módon utóbb kívánta kiterjeszteni a többszöri igazolatlan hiányzás megállapíttatásával. Ilyen hiányzása sosem volt, ezzel szemben „a már bejegyzett szabadalma hasznosítása ügyintézéséhez feltétlenül szükséges mértékben és minden alkalommal engedélyezve volt távol a munkahelyéről”. Utalt a munkaszerződésének 8. pontjára is, amely szerinte rendes felmondást tett lehetővé a munkahely bizonyítottan engedély nélküli elhagyása esetén. Álláspontja szerint az alperes elégtelen és ellentmondásos bizonyítékai nem bizonyították sem a hiányzásait, sem az összeférhetetlenségét. Felülvizsgálati ellenkérelme későbbi kiegészítésében kifejtette még, hogy szerinte az „alperes tanúi” szándékosan megtévesztették a bíróságot.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

Az alperes helytállóan hivatkozott a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a másodfokú bíróság a korábbi hatályon kívül helyező végzésében nem tette kétséggé, hogy a perbeli rendkívüli felmondásban az alperes két kötelezettségszegésre hivatkozott, de ezek bizonyítottságát nem találta teljeskörűnek, ezért új eljárásra kötelezte a munkaügyi bíróságot. Ezzel ellentétesen a jelen felülvizsgálat tárgyát képező közbelső ítéletét arra alapozta, hogy a rendkívüli felmondás indokolása nem is jelölt meg kötelezettségszegést a felperes igazolatlan hiányzásaira vonatkozóan. Ez az álláspont nem fogadható el.

A perbeli rendkívüli felmondást együtt kell értelmezni az ahhoz mellékelte, a felperes igazolt és igazolatlan távolléteit részletező listával, ez a felperes számára sem volt kétséges. Az indokolás ehhez képest világos és konkrét, amelyből aggálytalanul megállapítható, hogy az alperes milyen kötelezettségszegéseket rótt fel a felperesnek.

A rendkívüli felmondásban hivatkozott „sokszor hiányzott” kifejezés, és a mellékletét képező kimutatásban felsorolt távollétek engedélyezett vagy engedély nélküli voltának megjelölése alapján egyértelmű, hogy az alperes az engedély nélküli távolléteket rótt fel a felperesnek. Az indokolásnak abból a megfogalmazásából, miszerint a felperes a távolmaradásra irányuló kérését mindig az utolsó pillanatban munkakezdekor jelezte, nem következik, hogy az eltávózásokat (hiányzásokat) az alperes engedélyezte is. Téves tehát, hogy a rendkívüli felmondás csak a távollét tényét rögzítette. Alaptalan továbbá a felperesnek a fellebbezésében és a felülvizsgálati ellenkérelmében tett hivatkozása a rendkívüli felmondás indokának jogellenes kiterjesztéséről.

Az előbbiek szerint a munkaügyi bíróság helytállóan állapította meg, hogy a rendkívüli felmondás két kötelezettségszegést hozott fel a felperes terhére: a gyakori engedély nélküli munkából történt távolmaradásokat (amellett, hogy felrótta a késői engedély kéréseket is), továbbá a felperes összeférhetetlen magatartása miatti gyakori munkahelyi vitákat és konfliktusokat. Az elsőfokú bíróság ezen indokok megalapozottsága, a kötelezettségszegés súlya vonatkozásában széleskörű bizonyítást folytatott le, a bizonyítékok értékelését részletesen és meggyőzően indokolta [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés]. Eszerint a meghallgatott tanúk nyilatkozatai egybevetéséből megállapítható volt, hogy a felperes gyakran kérte azonnali elengedését a munkából magánügyei intézése céljából. A felperesnek ugyanis volt egy látásvizsgálóra vonatkozó (nem a munkakörével összefüggő) újítása, aminek a szabadalmi

ügyintézésére kérte - perbeli előadása szerint - a távollétek engedélyezését, amit az alperes kezdetben méltányolt is, és támogatta a felperest. Többször előfordult viszont, hogy a felperes nem ment vissza a megbeszéltek szerint, illetve engedély nélkül eltávozott.

A felperes a perben elismerte, hogy az alperes figyelmeztette, miszerint a távolmaradásra időben kérjen engedélyt. A felperes ezt is megszegte 2004. június 24-én, amikor a jogerős közbenső ítélet megállapítása szerint is engedély nélkül eltávozott a munkahelyéről. Ez a tényállás a felülvizsgálati eljárásban is irányadó, mivel a felperes a jogerős közbenső ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet, csatlakozó felülvizsgálati kérelmet nem nyújtott be. A másodfokú bíróság azt is megállapította - elfogadva ebben is az elsőfokú ítéleti tényállást -, hogy a felperes 2004. június 24-ei váratlan eltávózkodása jelentős munkaszervezési nehézségeket okozott. Ebből a szempontból a megismételt eljárásban az egyes munkafázisok vonatkozásában tett részben eltérő tanúelőadásoknak nincs perdöntő jelentősége, mivel nem teszi okszerűtlenné és életszerűtlenné a néhány fős brigádban egy fő szakmunkás kiesésével végzett munka szervezésére levont következtetést.

A munkaügyi bíróság a rendkívüli felmondás második indoka tekintetében is helytállóan értékelte a bizonyítékokat, az ítélete indokolásában részletezett tanúnyilatkozatok (Cs.V. és Cs.Z. ügyvezetők, B.M. művezető, K.J. csoportvezető, K.I. segédmunkás, S.Z. kőműves brigádvezető) a munkatársakhoz fűződő nem megfelelő kapcsolatot, a folyamatos, a felperes magatartásából adódó konfliktusokat egyértelműen alátámasztották. A munkavállalók emiatt nem akartak a felperessel dolgozni, a kőműves brigádvezető azért kérte más brigádba helyezését, mivel a felperes az utasításait nem fogadta el, nem volt hajlandó végrehajtani. Az utasításokkal szembeszegülést erősítette meg Cs.V. ügyvezető is. Az alperes eszerint a perben kellően bizonyította, hogy a felperes folyamatosan megszegte az Mt. 103. § (1) bekezdés b) pontjában előírt alapvető munkaköri kötelezettségét.

Az előbbi lényeges tényállások tekintetében a bizonyítékok egyértelműek voltak. Az a körülmény, hogy a megállapított tényállás egyes - nem perdöntő - bizonyítékokkal nem, vagy nem teljes mértékben állt összhangban, nem minősült jogszabálysértésnek, mivel a tényállás az összes bizonyítékok kellően indokolt egybevetése alapján nem okszerűtlen [Pp. 206. § (1) bekezdés, BH 2001.301.].

Az előbbiekkal szemben a felperes a perben csupán állította, de alperes bizonyítékai ellenében nem tudta cáfolni az indokokat, az ellenkérelmében előadottak erre nem voltak alkalmasak. Így nincs jelentősége annak, hogy az alperes jelezte-e a tűzoltó hatóságnak,

hogy az egyik építkezésén az építési iratokat is tartalmazó helyiségben egy hajléktalan tüzet okozott, továbbá annak sem, hogy B. M. művezető 2004. június 24-én nem a felperes engedély nélküli távolmaradása ideje alatt beszélt az ügyvezetővel (hanem közvetlenül előtte és utána).

A munkaügyi bíróság álláspontja megalapozott a felperes munkaviszonyának kezdetét illetően is, mivel a bizonyítékok okszerű és életszerű mérlegelésén alapul. A felperes ezzel ellentétes perbeli álláspontja ellentmondó és a peres iratok tartalmával is ellentétes volt. A felek két munkaszerződést írtak alá, 2004. július 1-ei és augusztus 1-ei időponttal, aminek az alperes tanúnyilatkozatokkal és okiratokkal alátámasztottan életszerű magyarázatát adta, miszerint B. S.-né adminisztrátor a számítógépben lévő munkaszerződés mintán nem írta át az előző dátumot. A 2004. július 1-ei időpont tehát téves volt, amit az a tény is alátámaszt, hogy a felperes nem sokkal később - a hiba észlelése után - minden további nélkül aláírta a helyes időpontot megjelölő munkaszerződést. A 2004. augusztus 1-ei munkaviszony kezdetét bizonyítja az alperes által kért és a munkába lépés előtt végzett munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálat 2004. július 11-ei időpontja is. A felperes által hivatkozott korábbi - 2002. június 10-ei otoneurológiai - szakvizsgálat elvégzését nem az alperes, hanem egy másik munkáltató kérte (9. sorszámú alatt csatolt orvosi alkalmassági iratok). Az más kérdés, hogy ezt a vizsgálatot (magasban dolgozhat-e) az alperesnél betöltendő kőműves munkakörre vonatkozó alkalmassági vizsgálatkor az üzemorvos elfogadta.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdés alapján a jogerős közbenső ítéletet hatályon kívül helyezte - az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintő rendelkezését nem érintve -, és a munkaügyi bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését, beleértve a felperest perköltség fizetésére kötelező és az eljárási illetékről szóló rendelkezést, helybenhagyta.

A felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes másodfokú és a felülvizsgálati eljárási együttes költsége megfizetésére.

A 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében a másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Budapest, 2007. augusztus 30.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró**

*A kiadmány hitelével:*

*tisztviselő*